Ἀφοῦ ὁ Μιχάλης, ἔδωσε τὸ λόγο του, καὶ τὴν πῆρε ἀπὸ τοὺς δικούς της, θὰ τὴν κρατήση.

— Μιχάλη μου, ντροπή!... Τί θὰ ποῦνε κι' οἱ δικοί της ἅμα τὴ γυρίσουμε;.. Θὰ τὸ θάψουμε τὸ σπίτι ἀπὸ τὴ ντροπή!.. Μιχάλη μου, κράτησέ την, τώρα ποὺ τὴν πῆρες! Σ' ὁρκίζω στὸ Θεό! Εἶνε φρόνιμη. Εἶνε καλή, πρώτη τεχνίτρα στὴν ὑφαντική. Νὰ δῆς τὶς μπατανίες ποὺ ὑφαίνει!...

— Γυναῖκα ἤρθα ἐγὼ νὰ πάρω, μάννα, ἢ ἕναν ἀργαλειό;... Τί νὰ μοῦ κάνη, σὰν ξέρει κ' ὑφαίνει; Πῶς θὰ βγῶ, μ' αὐτὴ περίπατο, μπροστὰ στὸν κόσμο!... Πῶς θὰ πάω σὴν ἐκκλησιά;...

— Ἁμαρτία, ἀπὸ τὸ Θεό, παιδί μου! Μὴ τὴν διώξης τὴν φτωχιά!... Ἂν δὲν τὴν ἤθελες, δὲν ἔπρεπε νὰ πῆς τὸ «ν α ί». Μὰ μιὰ καὶ τῶπες, μιὰ καὶ τὴν πῆρες καὶ τὴν ἔφερες ἐδῶ, δὲν κανει νὰ μεταγνωμίσης... Σοῦ εἶπα, πὼς εἶν' νοικοκυρά, πρώτη ὑφάντρα τοῦ χωριοῦ...

— Τότε ἀφοῦ παντρεύτηκα γιὰ μπαταν́ίες, νὰ πέρνω μιὰ μπατανία καὶ νὰ βγαίνω στὸν περίπατο... Νὰ φύγη, μάννα, δὲν τὴν θέλω!...

— Γιὰ τ' ὄνομα! γυιέ μου, τοῦ Θεοῦ!

— Νὰ φύγη!

Ἀπ' ἔξω, τὰ ντοῦλια βρόνταγαν, ἔσκουζαν ἡ καραμοῦζες, φλάσκες μὲ κρασὶ καὶ μπουκάλια μὲ ρακί, ἄδειαζαν. Οἱ καλεσμένοι τραγουδοῦσαν καὶ χόρευαν καὶ φώναζαν σὰν Βλάχοι, στὴν διαπασῶν:

Ἡ Τούσια μας παντρεύεται,
κι' ὅλος ὁ κόσμος χαίρεται.

— Νὰ φύγη! Νὰ φύγη!

— Μὴ παιδάκι μου, γιὰ τὸ Θεό!...

— Νὰ φύγη!

Ἀλλά... δὲν ἔφυγε ἡ νύφη. Νίκησεν ἡ μητέρα. Ὑπάκουσεν ὁ γυιός. Δὲν ἔφυγεν ἡ Τούσια, ἔφυγεν ὅμως ὁ γαμπρός. Σήμερα στεφανώθηκε καὶ τὴν ἄλλη μέρα, δρόμο. «Παληά μου τέχνη κόσκινο, παληὰ ζωή μου, ξενητειά»... Τριάντα χρόνια ἔλειψε. Ἡ Τούσια τὸν περίμενε...Τοῦ ἔγραφε καὶ γράμματα, πονετικά,τὸ ἕνα ἀπάνω στὸ ἄλλο. Πῶς κάθε βράδυ τὸν νειρεύεται, καὶ κάθε μέρα τὸν προσμένει. Τὰ μάτια της ἀπόκαμαν νὰ κυττάζη κατὰ τὰ «Λινούρια» νὰ τὸν δῆ. Τὸ σπίτι στολισμένο, τὸν προσμένει χρόνια καὶ τὸν καρτερεῖ. Πότε θὰ 'ρθῆ, γιὰ νὰ τὸ λάμψη μὲ τὴν παρουσία του, καὶ νὰ γεμίση ἀπ' τὸν ἀφέντη καὶ τὸν νοικοκύρη του;

Ἐν τάξει ὅμως κι' αὐτός. Γράμματα καὶ ἀπαντήσεις, ἀπάνω σ' ἄλλα γράμματα: «***Ἀγαπητὴ Χρυσῆ μου σύζυγος, λίγη δουλειὰ ἀκόμα καὶ θὰ ρθῶ***». Ναὶ ἡ δουλειὲς μακραίνουν καὶ μακραίναν ἀτελείωτα. Σωστὰ τριάντα χρόνια!... Ἐκείνη, περιμένοντας, ἐγέρασε. Κουράστηκαν καὶ σβύσανε τὰ μάτια της,νὰ ἀγγανατεύη, στὸ ἀντικρυνὸ τὸ

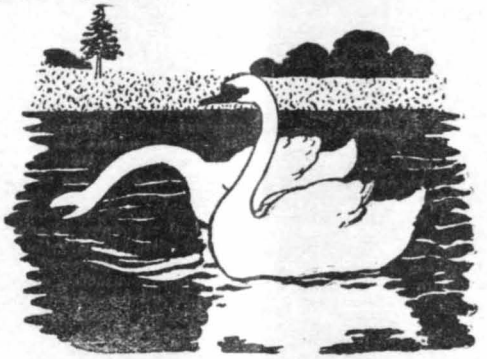

διάσελο, ποὺ φέρνει ὁ δρόμος τοῦ χωριοῦ, γιὰ νὰ τὸν δῆ. Ἄσπρισαν τὰ μαλλιά της. Ἐπέσανε τὰ δόντια της. Ξεράθηκε τὸ πρόσωπό της. ρίκνιασε. Μὰ ὅλο καὶ περιμένει... Περιμένει... Ὡς ποὺ ἀπαύδησε νὰ περιμένη, πειά. Καὶ μιὰ μέρα ἀπόκαμε, κυττάζοντας κατὰ τὸ διάσελο... Πέθανε μὲ τὴ προσδοκία τῆς ἀναμονῆς καὶ μὲ τὴ δίψα τῆς ἀγάπης. Πέθανε ὅμως, ἀπάνω σ' ἕνα μαξηλάρι, γεμᾶτο τρυφερές ἐπιστολές, τὰ γράμματα τ' ἀνδρός της, ποὺ κεῖ μέσα τἄκρυβε. Πέθανε γεμάτη ἀπὸ ἀγάπη, ἀγάπη ὅμως, λόγων καὶ ψεύτικων γραφῶν, παράξενη πλατωνικὴ ἀγάπη, πέθανε παρθένα στεφανωμένη, παντρεμένη καὶ ἀμόλυντη, κόρη ποὺ γέρασε τὸν ἔρωτα ποθῶντας, ἀγάπης μιὰ σταλαγματιά, ἕνα φιλί!

* * *

Σὰν ἔμαθε τὸ θάνατό της, γύρισε καὶ ὁ ἄντρας της στὸ χωριό. Τῆς ἔκαμε μνημόσυνο, καὶ ἔσταξε ἀπὸ τὰ μάτια του ἕνα δάκρυ. Τὸ δάκρυ αὐτό, ὅλοι ἴσως νὰ τὸ εἶδανε. ἀλλὰ κανένας δὲν κατάλαβε τί ἔκλαιγε ὁ Μιχάλης.

Τὴν ταπεινὴ καὶ ἐγκαταλελειμμένη,τὴ περιφρονημένη ποὺ ἔφυγε,ἢ τὴ ζωή του, ποὺ ἀπόμεινε στεῖρα;

. . . . . .

Μὰ μὲ τὸ χρόνο καὶ μὲ τὸν καιρό, ὅλα περάσαν καὶ λησμονηθῆκαν.

Πάει ἡ Τούσια, πάει καὶ ὁ Μιχάλης, ὁ ἄντρας της, πᾶνε κι' ἐκεῖνοι ποὺ ἤνανε συμπεθεριὸ στὸ γάμο του, πάει κι' ὅλη ἐκείνη ἡ γενειά.

Ἄλλη γενειὰ τὴ διαδέχτηκε καὶ τούτη ἄλλη κι' ἄλλη ἔρχεται... Ὅλα περνοῦν καὶ χάνονται καὶ λησμονοῦνται στὸν κόσμο αὐτὸν τὸν ψεύτικο!...

Μόνο τὸ τραγοῦδι ἔμεινε, ὥς σήμερα ἀκόμα, στὸ Νυμφαῖο:

Ἡ Τούσια μας παντρεύεται
κι' ὅλος ὁ κόσμος χαίρεται.

Ἀλλοίμονο! Στῆς «Τούσιας μας» τὸ γάμο ὅλος ὁ κόσμος χάρηκε, ἐκτὸς ἀπὸ τή «νύφη μας», τὴν Τούσια μας, καὶ τὸ γαμπρό!...

***

Παντρεύονται καὶ σήμερα στὴ Νεβέσκα, στὸ «Νυμφαῖο» ὅπως μετωνόμασαν τὸ χωριό. Καὶ τῆς Τούσιας τὸ τραγοῦδι, σὲ κάθε γαμο, ἀντηχεῖ μὲ τὰ βιολιὰ καὶ τὰ ντοῦλια.

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΤΑ ΕΞΥΠΝΑ ΚΑΙ ΤΑ ΚΟΥΤΑ

(Ἀπ' τὰ ξένα σατυρικὰ φύλλα)

Μέτρον προνοίας.

— Ἔχω παρατηρήσει ὅτι στὸ τραπέζι κάθεσαι πάντα ἀπὸ τὸ ἀριστερὸ μέρος τῆς γυναίκας σου. Γιατί;

— Γιὰ νὰ ἀποφεύγω... τὸ βλέμμα της. Μὴν ξεχνᾶς ὅτι τὸ ἀριστερὸ της μάτι εἶνε γυάλινο!..

* * *

Ὁ ὑπέρτατος κίνδυνος

Ὁ Λ ω π ο δ ύ τ η ς (μπαίνοντας τὴ νύχτα σ' ἕνα σπίτι.) Τὰ λεφτὰ σου ἢ τὴ ζωή σου!

Ὁ Ν ο ι κ ο κ ύ ρ η ς.— Πάρε τα καὶ τὰ δυὸ, ἀλλὰ, γιὰ τὸ Θεὸ, σιγὰ νὰ μὴν ξυπνήση ...ἡ πεθερά μου!

***

Ἐξ ἐπαφῆς!

Ὁ μ ι κ ρ ὸ ς Μ π ί λ.— Μαμὰ, πῶς μπορεῖ ἡ Γαλλίδα γκουβερνάντα μου καὶ βλέπει στὰ σκοτεινά;

Ἡ μ η τ έ ρ α.— Γιατί; Πῶς τὸ ξερεις ἐσὺ αὐτὸ;

Ὁ μ ι κ ρ ὸ ς Μ π ί λ.— Νά, χθὲς τὸ βράδυ στὴ σκάλα ποὺ ἀνέβαινε ὁ μπαμπᾶς ἦταν κατασκότεινα, κι' ὅμως ἐνείνη τοῦ εἶπε: «Κύριε, εἶσαι ἀξύριστος σήμερα!»

* * *

Μπίζζζζ!!!

Ἐ κ ε ῖ ν ο ς.— Καταλαβαίνω... Καταλαβαίνω... Ἡ Μαριάνα, ἡ ἡλικιωμένη φιλενάδα σας, βρῆκε τὶς προάλλες ἕναν λωποδύτη κρυμμένο κάτω ἀπὸ τὸ κρεββάτι της.

Ἐ κ ε ί ν η.— Ἀκριβῶς... Τὴ φίλησε ὁ ἄθλιος καὶ κατόπιν τῆς ἔκλεψε ἕνα κατο πάρικο πάνω ἀπὸ τὸ κομοδίνο.

Ἐ κ ε ῖ ν ο ς.—Φυσικὰ θὰ εἰδοποίησε ἀμέσως τὴν ἀστυνομία;

Ἐ κ ε ί ν η. - Ἀντιθέτως: Ἀπὸ τότε, κάθε βράδυ, πρὶν πέση νὰ κοιμηθῆ, ἀφήνει πάνω στὸ κομοδίνο ἕνα... ἑκατοστάριχο!

***

Ἀπὸ μικρὸ κι' ἀπὸ τρελλό..

Σ' ἕνα κατάστημα ὑποκαμίσων καὶ κολλάρων μπῆκε ἕνα παιδάκι καὶ ζήτησε ν' ἀγοράση ἕνα κολλάρο.

— Δηλαδὴ ἐννοεῖς ἕνα κολλαρο ἀνδρικὸ; ρώτησε τὸν μικρὸ πελάτη ὁ ὑπάλληλος. Καὶ δεικνύοντάς του τὸ κολλάρο ποὺ φοροῦσε ἐπρόσθεσε:

— Ἕνα τέτοιο κολλάρο θέλεις;

— Ὄχι σὰν κι' αὐτὸ ποὺ φορᾶτε, παρατήρησε τὸ παιδάκι. Θέλω.. ἕνα καθαρὸ κολλάρο!...

***

Μιὰ κυρία περνοῦσε ἀπὸ ἕνα κτηνοτροφεῖο καὶ διάβασε σ' ἕναν πίνακα τὴν ἑξῆς ἐπιγραφή: «***Δεχόμεθα ἵππους γιὰ βοσκὴ. Δι' ἵππους μὲ μακρυὲς οὐρὲς τρία σελλίνια καὶ 2 πέννες, μὲ κοντὲς οὐρὲς 2 σελλίνια.***

Περίεργη τότε ἡ κυρία ρώτησε τὸν ἰδιοκτήτη τοῦ κτηνοτροφείου γιὰ τὴν διαφορὰ τῆς τιμῆς.

— Βλέπετε, κυρία μου, τῆς ἀπάντησε ἐκεῖνος, ὅσα ἄλογα ἔχουν μακρυὲς οὐρὲς διώχνουν τὶς μυῖγες. Ὅσα ὅμως ἔχουν κοντὲς οὐρὲς, ἐνοχλοῦνται τόσο πολὺ ἀπὸ αὐτὲς ὥστε... δὲν τοὺς μένει καθόλου καιρὸς γὰ φᾶνε!...

***

Ὁ π ρ ο ϊ σ τ ά μ ε ν ο ς.— (στὸν ὑπάλληλό του.) Τζόνς, μπορεῖς νὰ τηλεφωνήσης τώρα ἀμέσως στὴ γυναῖκα μου καὶ νὰ τῆς πῆς ὅτι ἔχω πολλὴ δουλειὰ στὸ γραφεῖο ἀπόψε κι' ἔτσι νὰ μὴν μὲ περιμένη νὰ φᾶμε, γιατὶ θὰ ἐπιστρέψω ἀργὰ τὴ νύχτα σπίτι;

— Ὁ ὑ π ά λ λ η λ ο ς.— Πολὺ καλὰ κύριε. Νὰ τῆς πῶ τίποτε ἄλλο;

Π ρ ο ϊ σ τ ά μ ε ν ο ς.— Μὰ... δὲν θὰ προφτάσης!

Ἡ Τούσια μας παντρεύε αι
κι' ὅλος ὁ κόσμος χαίρεται!

Μὰ κανένας, εἴπαμε, δὲν θυμᾶται πειὰ τὴν Τούσια καὶ τὴν ἱστορία της. Κι' ἴσως ὅλοι νὰ τὴ μακαρίζουν, ξεγελασμένοι ἀπὸ τοῦ τραγουδιοῦ τὰ λόγια.

Μὰ ἕνα περίεργο ἐξακολουθεῖ ἀλήθεια ἐκεῖ καὶ σήμερα ἀκόμη: Ὅλοι οἱ γαμπροί, μετὰ τὸ γάμο τους, φεύγουν μακρυά, σὲ ξένα μέρη καὶ ἀλαργινὰ κι' ἡ νύφες περιμένουν, περιμένουν!...

Χρόνια λένε πὼς κάνουν νὰ γυρίσουν στὸ Νυμφαῖον οἱ γαμπροί!...

Καὶ περιμένουν, περιμένουν οἱ νύφες τοῦ Νυμφαίου!

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.